

SAMEN ONDER ÉÉN DAK: WERKEN VANUIT MOGELIJKHEDEN

JANUARI 2025

Leerlingen van de School met de Bijbel in Bleskensgraaf – zowel uit het regulier als het speciaal basisonderwijs – werken en spelen samen onder één dak. Dit gebeurt vanuit de visie dat elk kind uniek is in de gaven die hij of zij gekregen heeft en dat zijn of haar talent moet worden benut. De inclusieve aanpak zorgt ervoor dat alle kinderen, ongeacht hun onderwijsbehoeften, samen kunnen groeien in een omgeving die voor hen passend is. Intern begeleider Helene Wemmers en directeur Corné Egas lichten toe hoe het team deze inclusieve werkwijze vormgeeft.

Deze inclusieve visie komt voort uit de 'bezieling' van directeur Egas, zoals collega Wemmers het noemt. Egas zelf spreekt van een manier om onderwijs anders in te richten, met als kernvraag: wat is het beste voor het kind? "Het gaat om mogelijkheden zien in plaats van de problematiek," legt hij uit. "En ja, dat vraagt maatwerk. Maar dit heeft positieve effecten op het kind, de ouders en het systeem. Het motiveert ons om het concept verder te ontwikkelen."

DE GESCHIEDENIS EN HET BELANG VAN SBO

Inclusief onderwijs betekent niet dat speciaal onderwijs overbodig wordt, benadrukt Egas. "Integendeel, SBO blijft onmisbaar omdat het specifieke expertise vereist. SBO-leerkrachten zijn sterk in het 'kijken achter het gedrag', en bieden zo een aanpak die nauw aansluit bij de unieke behoeften van elk kind." De School met de Bijbel (SmdB) biedt al zo'n 25 jaar SBO aan, sinds dat het sluiten van een regionale MLK-school een vraag naar speciale ondersteuning opwekte. Dit begon met één klas en is inmiddels uitgegroeid tot zeven SBO-groepen, zo'n 15 tot 20% van het leerlingenaantal.

Op de SmdB vinden reguliere en SBO-leerlingen elkaar in gezamenlijke activiteiten zoals bij lees- en rekenmomenten op eigen niveau, en bij sportdagen en kampen. Dit is voor de kinderen vanzelfsprekend: ze spelen in de pauzes allemaal samen. Toch is er soms weerstand vanuit ouders, vertelt Egas. "In tevredenheidsonderzoeken geven sommige ouders aan moeite te hebben met de SBO-voorziening binnen de school. Dan benadruk ik in onze communicatie dat we staan voor inclusief onderwijs, waar ieder kind meetelt. We staan altijd open voor gesprek."

VAN BETEKENIS ZIJN DOOR STRUCTUUR EN VERBINDING

Tegelijkertijd is het cruciaal dat de SBO-groepen hun eigen structuur behouden; met kleinere klassen, een aangepast lesprogramma en ondersteuning van een vaste leerkracht en onderwijsassistent. Om onderwijs op maat te bieden, is passende scholing voor de leerkrachten essentieel. "Naast de pabo hebben veel SBO-leerkrachten aanvullende opleidingen in (ortho)pedagogiek of Educational Needs gevolgd," zegt Wemmers. Volgens Egas is de band tussen leerkracht en kind binnen SBO intenser en vaak dieper dan in regulier onderwijs. "De kinderen zijn afhankelijk van deze band. Als die relatie goed is, maakt het je werk als leerkracht ook betekenisvoller."

De samenwerking binnen het team speelt een sleutelrol in deze inclusieve aanpak. "Onze teamhechtheid is belangrijk om kinderen goed te kunnen begeleiden," zegt Wemmers. "We bieden elkaar steun en kunnen open bespreken als iets niet lukt. Die veiligheid binnen het team versterkt ons werk met de kinderen."

VERANDERENDE POPULATIE VERGT ANDERE AANPAK

De leerlingpopulatie binnen SBO is de laatste jaren veranderd. "We zien nu naast moeilijk lerende kinderen met gedragsproblemen ook hoogbegaafde kinderen met gedragsproblemen," merkt Egas op. "Dat vergt weer een andere aanpak, waarbij de kracht van ons diverse team naar boven komt." Ook thuiszitters keren steeds vaker terug naar school. En daarbij is 'in het kind geloven' niet altijd genoeg. Wemmers: "Deze kinderen en ouders hebben elders ervaringen opgedaan, waardoor ze terughoudend zijn. Daarom moet je als leerkracht en team veel vertrouwen uitstralen. Kleine stapjes zetten, maar wel doorgaan. Een nauwe samenwerking met de ouders is daarbij belangrijk."

ONDERSTEUNING VANAF JONGE LEEFTIJD

De SmdB biedt daarnaast al jaren de Jonge Risico Kinderen-groep (JRK) aan, waarin kleuters nauwgezet worden geobserveerd om de best passende onderwijsvorm te vinden. "Veel kinderen in de JRK-groep stromen in vanuit het MKD," vertelt Egas. "Het doel is om inzicht te krijgen in hun mogelijkheden. We starten al vroeg met de ontwikkeling op lezen en rekenen. Vanuit deze groep kunnen kinderen doorstromen naar SBO, regulier onderwijs of specialistisch onderwijs."

DE ONDERWIJSBEHANDELGROEP ALS UNIEKE VOORZIENING

In 2020 startte de school met een onderwijsbehandelgroep (OBG), een onderwijs-zorgarrangement dat afwijkt van de reguliere wet- en regelgeving. Egas: "We bieden zelf de behandeling op school aan, waarbij we thuis en sociaal werk of jeugdhulp betrekken. De OBG begon als aparte klas. Maar doordat de leerlingen erg op elkaar interacterden, bleek het efficiënter om deze kinderen te verdelen over de SBO-klassen. Tot nu toe heeft de OBG mooie resultaten opgeleverd, zoals rust op school en thuis, en weer tot leren komen."

KNELPUNTEN EN DOORZETTINGSVERMOGEN

Werken aan inclusief onderwijs vraagt een open blik én doorzettingsvermogen, vooral op het gebied van bekostiging. "Gemeentes moeten zich verantwoorden voor de uitgaven die ze doen. Dus je moet zaken goed kunnen onderbouwen", zegt Egas. "En voor de bekostiging van de OBG moesten we - voor ons nieuwe - zaken als een SKJ-registratie regelen. Over deze bureaucratie kun je mopperen, maar met openheid en sterke relaties kom je verder in het realiseren van inclusief onderwijs."

MEER INFORMATIE

Corné Egas

Helene Wemmers

school@smdbbleskensgraaf.nl
www.smdbbleskensgraaf.nl